

КАФЕДРА КАМЕРНОГО СПІВУ

Вивчення вокально-педагогічного та концертного репертуару

Освітній ступінь	«Бакалавр «	<table><tr><td>Курс</td><td>4</td></tr><tr><td>Семестр</td><td>7, 8</td></tr></table>	Курс	4	Семестр	7, 8						
Курс	4											
Семестр	7, 8											
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»											
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво» Камерний спів											
Статус	Обов'язкова	<table><tr><td>ECTS</td><td>5</td></tr><tr><td>Годин</td><td>150</td></tr><tr><td>Лекції</td><td>34</td></tr><tr><td>Семінари</td><td>34</td></tr><tr><td>Самостійна робота</td><td>82</td></tr></table>	ECTS	5	Годин	150	Лекції	34	Семінари	34	Самостійна робота	82
ECTS	5											
Годин	150											
Лекції	34											
Семінари	34											
Самостійна робота	82											
Форма контролю	Залік											

Інформація про викладача

ПІБ	Артюхова Людмила Яківна, докторка мистецтва, викладачка кафедри камерного співу Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
Профіль викладача	https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0003-2163-2456
e-mail	milaaa.art777@gmail.com

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка студентів до самостійної виконавської та педагогічної діяльності; формування професійних педагогічних навичок.

Основні завдання навчальної дисципліни «Вивчення вокально-педагогічного та концертного репертуару»:

- розподіл репертуару за типами голосів, жанрами, стилями, напрямками, рівнем технічної та художньої складності;
- вивчення педагогічного хрестоматійного та концертного репертуару для студентів програмами бакалаврату;
- вивчення залікових та екзаменаційних програмних вимог за спеціальними дисциплінами для студентів програмами бакалаврату;
- формування репертуарних списків, навчальних, концертних та конкурсних програм для учнів різного рівня підготовки;

- формування практичних навичок підбору вокального репертуару відповідно до поставлених педагогічних завдань для успішного, планомірного розвитку технічних та художніх навичок учнів різного рівня підготовки;
- освоєння методів аналізу вокального педагогічного репертуару.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- вокальний репертуар вищої школи, що включає твори різних епох, жанрів та стилів;
- основні нотні видання вокального репертуару вищої школи;
- залікові та екзаменаційні програмні вимоги для студентів за програмами бакалаврату;
- основну методичну літературу;

вміти:

- класифікувати педагогічний репертуар за типами голосів, жанрами, стилями, напрямками, рівнем технічної та художньої складності;
- формувати репертуарні списки, навчальні, концертні та конкурсні програми для учнів різного рівня підготовки;
- аналізувати музичні твори з погляду методології, виконавства;
- володіти практичними навичками підбору вокального репертуару відповідно до поставлених педагогічних завдань для успішного, планомірного розвитку технічних та художніх навичок учнів різного рівня підготовки; термінологією спеціальних дисциплін.

Курс «Вивчення вокально-педагогічного та концертного репертуару» зорієнтовано на групові заняття: лекції та семінарські заняття. Лекція є особливою конструкцією навчального процесу, найбільш економним способом передачі навчальної інформації, оскільки передбачає концентроване й логічне викладення матеріалу, з урахуванням характеру професійної діяльності слухачів, виступаючи не лише як вид навчання, але й як словесний, інформаційно розвиваючий метод. У своєму класичному вигляді вона є монологічним викладенням викладачем навчальної інформації. У лекціях з основ вокальної методики необхідно враховувати специфіку приналежності студентів до авторитетних шкіл видатних педагогів-вокалістів та відповідний емпіричний досвід. Це зумовлює включення в монологічну лекцію елементів діалогу, дискусії, проблемного викладення матеріалу. Практичні заняття посилюють ефективність повідомлення навчальної інформації студентам, активізують і коректують їх пізнавальну та методичну діяльність¹.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

Тема 1. Вступ до курсу.

Тема 2. Робота над вивченням вокалізів; твори композиторів доби Бароко, класицизму.

Тема 3. Арії та романси західноєвропейських композиторів доби Романтизму.

Тема 4. Арії та романси українських композиторів, народні та авторські пісні.

Тема 5. Арії, романси, пісні сучасних українських та зарубіжних композиторів, вокальні гурти.

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

При засвоєнні дисципліни індивідуально-самостійна робота студента відіграє особливо важливу роль. Самостійна робота формує професійні вміння і навички, підвищує загальний культурний рівень майбутніх.

Індивідуально-самостійна робота студента виявляється в опрацюванні спеціальної методичної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у фахових термінах, вміти здійснювати аналіз і давати оцінку художнього рівня співу, його методичної відповідності творчим завданням. Зміст індивідуально-самостійної роботи визначається специфікою навчальної дисципліни, де самостійне набуття знань і пізнавальна активність студента є складовою його навчання. Викладач допомагає відпрацювати основні теми, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямків і тем індивідуально-самостійної роботи. Звертає увагу на спрямованість навчання за принципом послідовності. Викладач готує студента до самостійного розв'язання навчальних завдань, підтримує ініціативу у доборі додаткових навчальних джерел. Із цією метою пропонуються різноманітні творчі завдання для індивідуального розвитку аналітичного мислення.

Індивідуально-самостійна робота студента-вокаліста здійснюється під контролем викладача. Педагог зобов'язаний здійснювати огляд тем, передбачених для індивідуально-самостійного опрацювання студентами, із зазначенням рекомендованої методичної літератури та вокальних творів для аналізу.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Матеріали відповідного курсу та методична література представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії. За умови дистанційного навчання через протиепідеміологічні заходи, всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали завантажуються на [GOOGLE DRIVE ifm1.2nmau@gmail.com](mailto:ifm1.2nmau@gmail.com).

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності студентів здійснюється практично постійно за всіма видами робіт: виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, виступи на семінарах, усні відповіді, контрольні роботи, тестування, виконання творчих робіт тощо. Оцінювання знань студентів за національною шкалою та ECTS.

Рубіжний контроль проводять з метою отримання інформації щодо рівня поточної успішності студентів за певний період навчання (на конкретну дату).

Підсумковий контроль здійснюється на останньому занятті, на якому студенту виставляється кількість пропущених занять (годин) та загальна сума балів, накопичених з дисципліни за семестр. На підсумковий модульний контроль виносяться питання, що охоплюють всю програму навчальної дисципліни.

З метою визначення повноти та тривкості знань і практичних навичок, набутих у процесі засвоєння курсу у навчальному плані бакалаврів передбачено залік з оцінкою. До його складання допускаються студенти, які виконали усі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою навчальною програмою відповідної навчальної

дисципліни, які за результатами поточного контролю сумарно набрали не менше 35 балів за національною шкалою оцінювання.

Структура білета відтворює основні форми теоретико-методичної та практичної роботи:

- перше питання передбачає висвітлення студентом загальної теми теоретико-методичного змісту – особливостей еволюції вокальної методики в певні історичні періоди, висвітлення значних ділянок творчості того чи іншого відомого вокального педагога;
- друге питання пов'язане з більш вузькою темою – характеристикою окремих методів навчання співу, способів вокалізації, пояснення професійних термінів

Система оцінювання

Студенти мають виконати усі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни, які за результатами поточного контролю сумарно набрали не менше 35 балів за національною шкалою оцінювання. Необхідно систематично відвідувати лекції, підготувати кілька семінарських виступів протягом усього навчального періоду, написати реферат за існуючими вимогами до курсових робіт та відповісти на питання в білеті (письмово) та на додаткові (усно).

Критерії оцінювання

На оцінку «Відмінно» «А» 90-100 бали, студент: – повно і глибоко розкриває зміст теоретичного матеріалу відповідно до поставленого завдання; – усвідомлює зміст музикознавчих понять і вільно володіє спеціальною (професійною) термінологією; – грамотно ілюструє твердження відповідними прикладами, власними спостереженнями; – для виконання практичного завдання правильно застосовує теоретичні знання з царини аналізу музичного твору, а також з інших дисциплін гуманітарного циклу; – уміє обґрунтовано, комплексно вирішувати поставлені завдання: аналізувати особливості застосування тих чи інших аналітичних методів у різних сферах музично-культурної та наукової діяльності; – демонструє високий рівень знань; – послідовно, повно і логічно викладає теоретичний матеріал.

На оцінку «Добре» «В», 82-89 бали, студент:

- досить повно розкриває зміст теоретичного матеріалу відповідно до поставленого завдання;
- розуміє зміст основних термінів, проте не завжди точно їх використовує;
- теоретичні твердження правильно ілюструє прикладами, результатами власних спостережень.

На оцінку «Добре» «С», 74-81 бали, студент:

- загалом правильно виконує поставлені завдання, але допускає дві три неточності;
- уміє обґрунтувати власну думку;
- демонструє добрий рівень знань теоретичного матеріалу;
- не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень;
- допускає дві-три неточності у визначенні понять, обґрунтуванні висновків, узагальнень.

На оцінку «Задовільно» «D», 64-73 бали, студент:

- не завжди точно розкриває зміст теоретичного матеріалу;

- розуміє значення спеціальних термінів, але допускає помилки у їх вживанні; – не завжди повно і правильно відповідає на поставлені питання;
- не завжди теоретичні положення ілюструє прикладами, а у процесі вирішення практичних завдань не повною мірою використовує теоретичні знання; – вирішує поставлені завдання фрагментарно.

На оцінку «Задовільно» «Е», 60-63 бали, студент:

- демонструє задовільний рівень знань;
- допускає суттєві помилки у вирішенні поставлених завдань;
- виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.

На оцінку «незадовільно» «FX», 35-39 студент:

- не розкриває зміст теоретичного матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні;
- не володіє спеціальною термінологією; – не може впоратися з поставленим практичним завданням;
- не використовує теоретичні знання для вирішення практичних проблем.

На оцінку «незадовільно» «F» 1-34 бали, студент:

- неспроможний пояснити, обґрунтувати власну думку, допускає грубі помилки у викладенні матеріалу;
- демонструє незадовільний рівень знань.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів, концертів, майстер-класів тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алчевський Іван. Спогади. Матеріали. Листування / Упор. І. Лисенка, К. Милославського. Київ : Музична Україна, 1980. 294 с.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник для музичних вчз / видання третє, доповнене та перероблене. Київ, Видавець Бихун Ю. В., 2017. 218 с.
3. Антонюк В. Г. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект : монографія / вид. 2-ге. Київ : Українська ідея, 2001. 144 с.
4. Вокальна лірика Віктора Косенка та формування української школи камерного співу // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 115: Доля митця в реаліях культурно-історичних процесів першої половини ХХ століття : збірник статей. Книга перша. Київ, 2016. С. 146–162.
5. Антонюк В. Г., Гнидь Б. П. Вокальний факультет. Спеціалізація «Спів» // Академія музичної еліти України: Історія та сучасність. Київ: Музична Україна. 2004. С. 150–155.
6. Антонюк В. Г. До 100-річчя видатного педагога-концертмейстера вокалістів Зої Ліхтман // Музика. № 3–4, 2019. С. 57–62.
7. Антонюк В. Г. Іван Жадан // Маловідомі та забуті сторінки музичної історії України. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 55. Київ, 2006. С. 63–74.

8. Антонюк В. Г. Кафедра сольного співу // НМАУ імені П. І. Чайковського – 100 років : монографія. Київ : Музична Україна, 2013. С. 349–358.
9. Антонюк В. Г. Микола Кондратюк: виміри особистості // Часопис НМАУ імені П. І. Чайковського. № 1(30). Київ, 2016. С. 163–176.
10. Антонюк В. Г. Опера Лесіана Віталія Кирейка // Музикознавчі студії ІМ ВНПУ ім. Л. Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 7. Луцьк, 2011. С. 5–15. 466 с.
11. Антонюк В. Г. Пісенно-фольклорні витоки українського вокального мистецтва : дослідницька праця. КНУКіМ. Київ : Українська ідея, 1999. 28 с.
12. Антонюк В. Г. Семен Гулак-Артемівський // Культура і сучасність. № 1. Київ, 2003. С. 37–40.
13. Антонюк В. Г. Світ жіночих образів опери М. Лисенка «Тарас Бульба» за однойменною повістю М. Гоголя // Українське музикознавство : зб. наук. пр. НМАУ ім. П. І. Чайковського. № 38. Київ, 2013. С. 40–53.
14. Антонюк В. Г. Творчість Лілії Лобанової в контексті розвитку українського оперного виконавства 40-60-х років ХХ століття // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. ДАККіМ. № 2 (6). Київ, 2004. С. 3–8.
15. Антонюк В. Г. Школа сольного співу НМАУ імені П. І. Чайковського // Академія музичної еліти України: Історія та сучасність. Київ : Музична Україна. 2004. С. 435–454.
16. Антонюк В. Г. *Cantare con pso fiato* в теорії співу М. Гарсії та сучасних дослідженнях // Українське музикознавство. Вип. 37. Київ, 2011. С. 343–356.
17. Батталья Еліо. Про виконання творів Верді // Музика. № 2. Київ, 1975. С. 22–24.
18. Бондарчук В. О. Дмитро Гнатюк: оперний співак, музичний режисер, педагог: монографія. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2018. 616 с.
19. Варварцев М. М. Італійці в Україні (XIX ст): Біографічний словник діячів культури / НАН України. Ін-т Історії України. Київ, 1994. 195 с.
20. Верьовка Г. Г. Спогади / упоряд. Я. Клименко. Київ : Музична Україна, 1972. 220 с.
21. Виконавські школи вищих учбових закладів України: тематичний збірник наукових праць / колектив авт. під кер. О. І. Малозьомової. Київ : КДК імені П. І. Чайковського, 1990. 180 с.
22. Вотре́на В. В. Мистецтво співу і вокальна методика М. Е. Донець-Тессейр. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2001. 272 с.
23. Гейзінга Йоган. *Nomo ludens* / пер. з англ. Київ : Основи, 1994. 250 с.
24. Герасимова-Персидська Н. О. Взаємини «Схід – Захід» у слов'янській музиці доби бароко // Мистецтво, фольклор та етнографія слов'янських народів: Зб. доповідей XI міжнар. з'їзду славістів. Братислава, 1993. Київ : Наукова думка, 1993. С. 69–75.
25. Герасимова-Персидська Н. О. Італійські впливи в українській музиці ХVІІ століття // Музична культура Італії та Франції: від бароко до романтизму (проблеми міжкультурних контактів): зб. наук. пр. Київ : КДК імені П. І. Чайковського, 1991. С. 17–25.
26. Гмиря Б. Р. Статті. Листи. Спогади. Київ : Музична Україна, 1975. 208 с.
27. Гнидь Б. П. Виконавські школи України: кафедра сольного співу НМАУ імені П. І. Чайковського (1971–2001). Київ: НМАУ імені П. І. Чайковського, 2002. 94 с.
28. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва: підручник. Київ : НМАУ імені П. І. Чайковського, 1997. 320 с.
29. Голинський Михайло. Спогади. Київ : Молодь, 1993.
30. Гошуляк Й. Г. «Й свого не цурайтесь». Спогади, листування, матеріали. Львів : Каменяр, 1995. 590 с.
31. Грисенко Л. М. Лариса Руденко. Київ : Музична Україна, 1978.
32. Грица С. Й. Мелос української народної епіки. Київ : Наукова думка, 1972. 247 с.
33. Гусарчук Т. В. Артемій Ведель. Постать митця у контексті епох : монографія. Київ : Музична Україна, 2019. 766 с.

34. Дилецкий М. Граматика музикальна: фотокопія рукопису 1723 р. / підгот. О. С. Цалай-Якименко. Київ : Музична Україна, 1970. 111 с.
35. Донець Михайло: Спогади. Листи. Матеріали / Вст. стаття, упор. та прим. М. Ф. Кагарлицького. Київ : Музична Україна, 1983. 263 с.
36. Іваницький А. І. Українська музична фольклористика (методологія і методика) : навчальний посібник. Київ : Заповіт, 1997. 392 с.
37. Іванов В. Ф. Навчання церковного співу в Україні у IX-XVII ст. Співацька освіта в Україні у XVIII ст. : монографія / у 2-х ч. Київ: Музична Україна, 1997. 289 с.
38. Кабка Г. М. Феномен «особистість — автор — творець» в українському музично-виконавському мистецтві другої половини XX століття // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. праць Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв та Нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Вип. 23. Київ : НАКККиМ, 2009. С. 191–197.
39. Квітка К. В. Вибрані статті / уклад. і комент. А. І. Іваницького. Київ : Музична Україна, 1985. Ч. I. 138 с.
40. Київська державна консерваторія ім. П. І. Чайковського: науково-методичні записки. Т. 2. Вип. 3-й: Питання вокального мистецтва / редкол.: Гузій В. М. та ін. Київ : Мистецтво, 1964. 116 с.
41. Козицький П. О. Спів і музика в Київській академії за 300 років існування. Київ : Музична Україна, 1971. 146 с.
42. Колодуб І. С. Олександр Колодуб. Життя, творчість, спогади. Київ : Музична Україна, 2006. 160 с.
43. Крушельницька Соломія: Спогади. Матеріали. Листування у 2-х ч. / вст. ст. та упор. М. І. Головащенко. Київ : Музична Україна, 1978. Ч. I. 400 с.
44. Лисенко І. М. Словник співаків України. Київ : Вид-во «Рада», 1997. 354 с.
45. Лисенко М. В. Листи / Упор. та ком. О. М. Лисенка. Вступна стаття М. Т. Рильського. Заг. ред. Л. Ю. Кауфмана Київ : Мистецтво, 1964. 533 с.
46. Лисенко М. В. Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень, записаних з голосу Остапа Вересая. Київ : Мистецтво, 1955. 86 с.
47. Лисько Зіновій. Музичний словник : репринт. вид. Київ : Музична Україна, 1994. 168 с.
48. Ліхтман З. Ю. Вибрані романси українських композиторів (спроба виконавського аналізу). Київ : Музична Україна, 1970. 48 с.
49. Менцинський Модест / автор-упор. М. І. Головащенко. Київ : Рада, 1995. 462 с.
50. Михайло Роменський. Спогади. Матеріали / підг. до друку М. І. Головащенко. Київ : Музична Україна, 1982. 206 с.
51. Михайлова Т. М. Виховання співаків у Київській консерваторії: Хронологічний огляд з 1863 по 1963 рр. Київ : Музична Україна, 1970. 128 с.
52. Мишуга О. П. Спогади. Матеріали. Листи / упор. М. І. Головащенко. Київ : Музична Україна, 1971. 780 с.
53. Мокренко А. Ю. У серці – рідна Україна. Київ : Веселка, 1994. 168 с.
54. Муравйова Олена : спогади, матеріали / упор. Г. І. Філіпенко. Київ : Музична Україна, 1984. 150 с.
55. Мурзина О. І. Українські голосіння – афект та формотворення // Проблеми етномузикології : зб. наук. пр. / упор. О. Мурзина. Київ, 1998. С. 79–106.
56. Петрусенко Оксана: Спогади. Листи. Матеріали / упор. М. Кагарлицький та Г. Філіпенко. Київ : Музична Україна, 1980. 320 с.
57. Скоробогатько Н. І. Записки оперного концертмейстера. Київ : Музична Україна, 1973. 332 с.
58. Станішевський Ю. О. Оперний театр Радянської України: Історія і сучасність. Київ : Муз. Україна, 1988. 248 с.

59. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки : посібник. Вінниця : Нова Книга, 2013. 176 с.
60. Стефанович М. П. Київський театр опери та балету : історичний нарис. Київ : Держ. видав. образотв. мист. і муз. літ. УРСР, 1961. 212 с.
61. Титаренко Г. В. Планетарний голос Андрія Кикотя. Полтава : Vydavec' FOR Novorov S. V., 2017. 248 с.
62. Черкашина М. Р. Р. Вагнер – Л. Курбас. Театр майбутнього // Art line. № 2. Київ, 1997. С. 6–7.
63. Українська художня культура : навч. пос. / за ред. І. Ф. Ляшенка. Київ : Либідь, 1996. 416 с.
64. Українські співаки у спогадах сучасників / автор-упор. І. М. Лисенко. Київ: Рада, 2003. 536 с.
65. Хоу Цзянь. Традиційна китайська опера як діалог культур // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – Вип. XV. Київ, 2005. С. 213–220.
66. Черепанин М. В. Музична культура Галичини (друга половина XIX – перша половина XX ст.): Монографія. Київ : Вежа, 1997. 328 с.
67. Шамаєва К. І. Музична освіта в Україні у першій половині XIX ст. Київ: ІЗМН, 1996. 112 с.
68. Швачко Т. О. Марія Литвиненко-Вольгемут. Київ: Музична Україна, 1973. 184 с.
69. Швачко Т. О. Євгенія Мірошніченко. Київ: Музична Україна, 2011. 312 с.
70. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва : монографія. Івано-Франківськ, 2010. 352 с.
71. La casa di riposo per musicisti in Milano Fondazione Giuseppe Verdi. 1951. 683 p.
72. La nostra Scala Comune di Milano – ripartizione educazione 13 quaderni “citta di Milano”, 1961. 184 p.
73. La Scala: Cronache 1778–1960. Edizioni della Scala, 1961. 229 p.
74. Stefan Paul. Arturo Toscanini. Wien/Leipzig/Zürich : Herbert Reichner, 1935.